

iværksættes en omskolingsordning som nærmere afgrænset i nærværende lovforslag.

Arbejdsløshedsproblemet er alene et afsætningsproblem. Danske varer kan ikke sælges, fordi priserne er for høje. Det er de, fordi omkostningerne af skattetrykket er presset for højt op. Med den foreslåede tilskudsordning vil priser kunne udgøres billigere end nu. Flere varer vil derfor kunne sælges og produktionen øges tilsvarende.

Forslagsstillerne er naturligvis fuldt på det rene med, at nærværende forslag ikke kan stå alene, når det gælder at afskaffe arbejdsløsheden. Det er følgeforanstaltningerne, der er de væsentlige, navnlig sænkning af omkostningsniveauet ved afvikling af indkomstskatten, retablering af tilliden til fremtiden og afvikling af alle de mange overflødige papirformaliteter og umyndiggørelsesordninger, som stækker arbejdsgivernes muligheder og lyst til at ansætte større personale.

Et noget lignende forslag blev fremsat af fremskridtsfolk som F 24 den 28. januar 1975 og var til første behandling den 6. marts 1975 (folketingets forhandlinger 1974-75, 2. samling, spalte 969-985). Det er nu uaktuelt på grund af, at de i forslaget omhandlede tidsfrister er sprængt, hvorfor nærværende forslag fremsættes.

Efter at fremskridtsgruppen i august 1974 først lancerede ideen, har den i forskellige former været prøvet i udlandet. Det enkle, næsten helt administrationsfri system, som nærværende lovforslag er udtryk for, forventes at være bedre end de fremmede ordninger.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ordningen kan naturligvis ikke omfatte dem, der først bliver arbejdsløse efter ordningens ikrafttræden. I første omgang må den hjælpe de mennesker, som har været arbejdsløse allerede før 1. april 1975, men det påregnes, at der meget hurtigt også kan ydes hjælp til dem, der er blevet arbejdsløse i april og maj 1975, og forhåbentlig i løbet af en måneds tid også dem, der senest har været beskæftiget i juni og juli 1975.

Til § 2.

Det har været overvejet, om ordningen alene skulle være gældende for virksomheder, der enten eksporterer, konkurrerer med importen eller er underleverandør eller serviceerhverv i forholdet til betalingsbalancevirksomheder. Når sådanne forslag ikke er fremsat, beror det på de administrative komplikationer, der vil være forbundet hermed. Når

ordningen er så kortfristet som anført i § 4, findes det ikke rimeligt at belaste ordningen med de nævnte komplikationer.

Det kan nævnes, at loven også vil gælde landbrug og andre erhverv, der ikke har magtet at give overvældende høje lønninger og derfor, som arbejdsløshedsunderstøttelsessystemet er udformet, i praksis har haft svært ved at få arbejdskraft på trods af den betydelige ledighed.

For det offentliges finanser forventes ordningen ikke at blive belastende. De mennesker, der vil berettiges til 600 kr. ugentlig i statstilskud, får i øjeblikket statsbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse med op til 960 kr. om ugen (hvilket beløb øges fra 1. januar 1976, jfr. lov nr. 236 af 12. juni 1975 § 2). Dertil kommer, at de ved at komme i beskæftigelse vil bidrage i større omfang til det offentliges afgifts- og skatteindtægter.

Til § 3.

Forslagsstillerne mener, at arbejdsløshedsproblematikken nødvendigvis må løses ved, at arbejdstagere i vidt omfang overføres til andet arbejde end det tilvante. Det kræver hensynet til valutastillingen. Det er naturligvis beklageligt, at dårlig politisk ledelse har medført, at arbejdskraften i de forløbne år har været anvendt så uforsvarligt, som tilfældet er, og det er særdeles hårdt for de mennesker, der nu skal omskoles, men de hårde realiteter levner ingen anden mulighed. Omskoling på statslige institutioner som specialarbejderskoler o.l. er i de fleste tilfælde ikke nogen tilstrækkelig effektiv måde at løse spørgsmålene på. Langt bedre er det i reglen at lade omskolingen foregå ude i de praktiske erhvervsvirksomheder. Imidlertid er lønmodtageren i omskolingsperioden selvsagt ikke fuldt så værdifuld for arbejdsgiveren som en trænet arbejder, og bl.a. derfor må der ydes omskolingsbidrag. Dettes størrelse er af administrative grunde fastsat til et ensartet beløb. Den maksimale størrelse — mindre end 10.000 kr. — vil næppe i særlig mange tilfælde friste til at ombytte en stabil arbejdskraft med en hidtil arbejdsløs. Ordningens ulemper i den henseende bliver derfor meget begrænsede, men under alle omstændigheder er sigtet med at hjælpe de langtidsarbejdsløse fundet så væsentligt, at det har været udslagsgivende for forslagsstillerne.

Administrativt forventes ordningen at blive meget lidt belastende. Den baseres nemlig på, at medlemmer af arbejdsløshedskasserne, som er understøttelsesberettigede ved lovens ikrafttræden, får udstedt legitimationkort, på hvilket der er stemplet datoen for påbegyndelsen af seneste ledighedsperiode. Disse kort danner basis for udbetalingen af til-